

*Załącznik
do Zarządzenia nr 28/9/2016
Prezydenta Miasta Lublin
z dnia 13 września 2016 roku*

**ZAŁOŻENIA
DO PROJEKTU
BUDŻETU MIASTA LUBLIN
NA ROK 2017**

Lublin, dnia 13 września 2016 roku

1. WSTĘP

Założenia do projektu budżetu miasta Lublin na rok 2017 zostały opracowane w oparciu o obowiązujące przepisy prawne i akty wewnętrzne, w tym w szczególności:

- ❖ ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 roku (Dz.U. z 2016 r., poz. 198),
- ❖ ustawę o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (Dz.U. z 2016 r., poz. 446),
- ❖ ustawę o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 roku (Dz.U. z 2016 r., poz. 814),
- ❖ ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.),
- ❖ uchwałę nr 693/XXVIII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Miasta Lublin (pt. „Strategia Rozwoju Lublina na lata 2013-2020”),
- ❖ uchwałę nr 338/XIII/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin, z późn. zm.

a także prognozowane parametry makroekonomiczne przedstawione w dokumentach rządowych, w tym w szczególności w „Wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego” oraz w projekcie ustawy budżetowej na rok 2017 z dnia 25 sierpnia 2016 r.

2. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA

Przy określaniu kierunków działania miasta na 2017 rok i lata następne należy wziąć pod uwagę główne uwarunkowania mające wpływ na konstruowanie, a następnie wykonanie budżetu miasta. Należą do nich przede wszystkim ramy prawne oraz uwarunkowania ekonomiczne, w których funkcjonuje jednostka samorządu terytorialnego, a które znacząco wpływają na kształt budżetu miasta. Konieczność spełniania wymogów ustawowych, głównie w zakresie obsługi zadłużenia i generowania nadwyżki operacyjnej, a także koniunktura gospodarcza kraju, która rzutuje m.in. na poziom transferów z budżetu państwa, determinują możliwości finansowe Lublina i zmuszają do określenia priorytetów w zakresie działalności miasta.

Kierunki działania w zakresie tzw. bieżącego funkcjonowania miasta wynikają przede wszystkim z ustaw, które definiują zadania własne jednostki samorządu terytorialnego i obligują ją do zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w tym zakresie. W związku z tym działania prowadzone w ramach zadań bieżących koncentrować się będą na zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania jednostek i urządzeń miejskiej infrastruktury technicznej i społecznej poprzez kierowanie odpowiednich środków na poszczególne sfery działalności oraz utrzymanie obiektów, w tym nowych obiektów służących mieszkańcom miasta oddanych do użytku w wyniku zakończenia procesu inwestycyjnego w 2016 roku. Powyższe związane będzie z rozpoznawaniem preferencji mieszkańców przy jednoczesnym prowadzeniu działań efektywnościowych i racjonalizujących w zakresie wydatków bieżących, tak żeby zapewnić wydatkowanie środków adekwatne do potrzeb oraz realizację wszystkich zadań obligatoryjnych, w tym zabezpieczenie środków na wpłatę do budżetu państwa i obsługę długu zaciągniętego przez miasto.

Zakłada się, że pomimo ograniczonych możliwości budżetowych miasta kontynuowana będzie realizacja założonego programu inwestycyjnego i prowadzenie działań prorozwojowych. W obszarze wydatków majątkowych w dalszym ciągu jako priorytetowe traktowane będą:

- zadania inwestycyjne kontynuowane, ujęte jako przedsięwzięcia w Wieloletniej Prognozie Finansowej,
- zadania inwestycyjne współfinansowane ze środków europejskich,
- zadania inwestycyjne, na które miasto może uzyskać dofinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł,
- zadania inwestycyjne mające na celu zwiększenie efektywności gospodarowania i optymalizację ponoszonych kosztów bieżących.

W najbliższych latach wyzwaniem dla miasta będzie ograniczanie przyrostu deficytu budżetowego oraz silna kontrola poziomu zadłużenia w celu spełnienia norm fiskalnych przy jednoczesnym zachowaniu prorozwojowej struktury budżetu i optymalnym wykorzystaniu możliwości wynikających z perspektywy finansowej UE.

Zakłada się intensywne prowadzenie działań zmierzających do jak najlepszego wykorzystania funduszy unijnych w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020. W roku 2017 będą kontynuowane przygotowania do wykonania inwestycji planowanych do dofinansowania obejmujące m.in.: ustalenia harmonogramów ich realizacji, sporządzanie niezbędnej dokumentacji, prowadzenie uzgodnień i ubieganie się o uzyskanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. Zakłada się również kontynuację i rozpoczęcie rzeczowe kilku dużych inwestycji, głównie z zakresu poprawy układu komunikacyjnego i transportu zbiorowego. Istotne znaczenie będą miały zadania planowane do realizacji wspólnie z 15 innymi jednostkami samorządu terytorialnego przy wykorzystaniu sposobu współpracy samorządów jakim są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

Kontynuowany będzie model demokracji partycypacyjnej w zarządzaniu miastem. Dlatego też w 2017 roku realizowane będą zwyczajnie projekty zakwalifikowane do III edycji Budżetu Obywatelskiego. W pierwszych dniach października br. mieszkańcy ponownie zdecydują na co przeznaczyć w 2017 roku środki w wysokości 15 mln zł. Ponadto Lublin jako pierwsze miasto w Polsce wprowadza Zielony Budżet Obywatelski. W przyszłym roku na projekty związane z zielenią miasto odda do dyspozycji mieszkańców dodatkowe 2 mln zł. Mieszkańcy Lublina będą mogli również zrealizować swoje propozycje projektów w ramach tzw. inicjatywy lokalnej, która jest narzędziem do realizacji wspólnych przedsięwzięć mieszkańców oraz Miasta Lublin. Zakłada ona wnioskowanie przez grupę mieszkańców o realizację konkretnego przedsięwzięcia, w ramach którego deklarują oni udział w jego kosztach. Udział ten może polegać na wkładzie finansowym, rzeczowym lub pracy społecznej.

Ponadto wciąż będzie funkcjonował system zgłaszania zadań do budżetu miasta przez Rady Dzielnic w ramach środków zaplanowanych w rezerwie celowej.

3. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Podstawą konstrukcji budżetu miasta Lublin na 2017 rok będą obowiązujące przepisy prawne, analiza dotycząca realizacji budżetu miasta oraz prognozowane przez Ministerstwo

Finansów wskaźniki makroekonomiczne wpływające na planowane wielkości dochodów i wydatków budżetu miasta.

Zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2017 rok z dnia 25 sierpnia 2016 r. proponuje się przyjęcie następujących założeń dotyczących podstawowych wskaźników makroekonomicznych:

- wzrost Produktu Krajowego Brutto w ujęciu realnym – 3,6%,
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych – 1,3%,
- wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej – 0,7%,
- nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej – 5,0%.

W przywołanych wyżej dokumentach dotyczących prognoz makroekonomicznych dla Polski zakłada się dalszą poprawę koniunktury gospodarczej w 2017 roku w związku z tym można się spodziewać dalszego stopniowego wzrostu dynamiki własnych dochodów budżetowych Miasta.

Obok czynników o charakterze makroekonomicznym, na poziom przyszłorocznych dochodów budżetu miasta wpływ będzie miała przyjęta przez miasto polityka podatkowa i cenowa.

4. PERSPEKTYWA FINANSOWA DLA MIASTA LUBLIN NA ROK 2017 I LATA NASTĘPNE

Celem polityki gospodarczo–finansowej miasta jest zabezpieczenie środków na zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej dotyczących zarówno bieżącego funkcjonowania miasta jak i realizacji inwestycji służących mieszkańcom i sprzyjających rozwojowi miasta. Realizacji tego celu sprzyja prognozowany wzrost gospodarczy kraju, co przekłada się na wzrost dochodów własnych miasta, oraz możliwość pozyskania środków bezzwrotnych w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020. Jednocześnie samorządy przy wykonywaniu swoich zadań są zobligowane do przestrzegania ograniczeń ustawowych. Zasady określone w ustawie o finansach publicznych dotyczące utrzymania dodatniej różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi oznaczają, że wzrost wydatków bieżących nie może być większy niż wzrost dochodów bieżących. Zachowanie odpowiedniej relacji pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, zarówno na etapie planowania jak i wykonania budżetu, jest niezbędne również po to, żeby możliwa była realizacja planów i projektów rozwojowych, utrzymanie wysokiego potencjału w zakresie absorpcji środków europejskich oraz poziomu wiarygodności kredytowej miasta. W związku z ograniczeniami ustawowymi w zakresie zadłużenia w dalszym ciągu strategicznym wyzwaniem zarządzania finansami miasta w 2017 r. i w kolejnych latach pozostaje generowanie odpowiednich środków na inwestycje w celu zapewnienia warunków finansowych dla realizacji zadań ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz środków na wkład własny zadań inwestycyjnych współfinansowanych i planowanych do współfinansowania z Unii Europejskiej. Powyższe powoduje konieczność racjonalizacji i ograniczania dynamiki wydatków bieżących.

Priorytetem polityki budżetowej miasta w 2017 r. i w kolejnych latach będzie zwiększenie potencjału rozwojowego Lublina poprzez optymalne wykorzystanie środków UE w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Należy jednak pamiętać, że chcąc

realizować nowe, kluczowe inwestycje rozwojowe przy udziale środków europejskich należy dysponować środkami na pokrycie wkładu własnego często na poziomie przekraczającym minimalny próg wymagany dla wkładu krajowego, co przy ograniczonej możliwości korzystania z zewnętrznych zwrotnych źródeł finansowania oznacza konieczność generowania odpowiedniej nadwyżki operacyjnej poprzez poszukiwanie oszczędności w ramach wydatków bieżących budżetu miasta oraz sposobów na zwiększenie dochodów bieżących miasta.

Jednocześnie, poza podejmowaniem działań zmierzających do generowania wysokiej nadwyżki operacyjnej, miasto będzie poszukiwało nowych metod finansowania zadań inwestycyjnych w kolejnych latach.

Przy planowaniu wydatków budżetowych w pierwszej kolejności uwzględniona zostanie konieczność pełnego zabezpieczenia środków na wydatki obligatoryjne, w tym wydatki na obsługę długu. Zasadne jest dążenie do sytuacji, w której wysokość prognozowanych wydatków bieżących na zadania publiczne nie będzie większa niż kwota środków planowanych na ich realizację w roku poprzednim powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych na dany rok budżetowy przyjęty w projekcie budżetu państwa. Wyłączeniu z zastosowania powyższych reguł podlegają wydatki na obsługę długu publicznego, wpłatę do budżetu państwa, wydatki dotyczące utrzymania nowych obiektów oraz wydatki na realizację projektów i programów finansowanych z udziałem środków bezzwrotnych.

5. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PLANOWANIA DOCHODÓW MIASTA W 2017 ROKU

Prognoza dochodów budżetu miasta na 2017 rok przygotowana zostanie w oparciu o wnioski komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych miasta oraz dane ujęte w wieloletniej prognozie finansowej skorygowane o wskaźniki makroekonomiczne przyjęte w projekcie budżetu państwa na 2017 rok.

Ustalenie planowanych kwot dochodów budżetowych na rok 2017 nastąpi w oparciu o:

- 1) prognozy podstawowych wskaźników makroekonomicznych,
- 2) przewidywane wykonanie dochodów budżetowych w roku 2016,
- 3) proponowaną politykę podatkową w zakresie podatków i opłat,
- 4) proponowaną politykę cenową w zakresie usług komunalnych,
- 5) informacje uzyskane z Ministerstwa Finansów, Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego i Krajowego Biura Wyborczego o przyznanych miastu kwotach subwencji i dotacji oraz prognozowanych wpływach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 6) szacunki dotyczące środków europejskich i innych środków bezzwrotnych.

Poziom głównych źródeł dochodów budżetowych, w szczególności z udziałów w podatkach dochodowych oraz podatkach pobieranych przez urzędy skarbowe jest w dużej mierze niezależny od działań Miasta i determinowany głównie stanem koniunktury gospodarczej oraz polityką podatkową państwa.

W myśl zapisów projektu ustawy budżetowej na 2017 rok na poziom dochodów budżetu państwa, a co się z tym wiąże także poziom dochodów jednostek samorządu terytorialnego, wpływ będzie miała poprawa kondycji polskiej gospodarki w 2016 i 2017 roku

oraz spodziewany wzrost dochodów podatkowych w wyniku wprowadzonych zmian w systemie podatkowym i działań dotyczących uszczelniania systemu podatkowego.

5.1. DOCHODY BIEŻĄCE

Do głównych źródeł dochodów bieżących zalicza się wpływy z podatków i opłat, w tym lokalnych (tj. głównie podatku od nieruchomości i od środków transportowych), udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych, a także subwencje i dotacje celowe z budżetu państwa.

5.1.1. POLITYKA PODATKOWA

Elementem zarządzania finansowego gwarantującym wykonanie zadań nałożonych na samorząd ustawami oraz wpływającym na rozwój miasta jest jego polityka podatkowa. Wpływy z podatków i opłat są jednym z podstawowych źródeł dochodów własnych kształtowanych przez organy samorządowe i stanowią stabilną pozycję w budżecie samorządów. Dlatego też prowadzona jest aktywna polityka, która zmierza do wzrostu dochodów ze źródeł, na które samorząd ma bezpośredni wpływ i która kształtuje korzystną relację w stosunku do transferów z budżetu państwa. Zakładany wzrost tych dochodów w roku 2017 będzie wynikał głównie z proponowanego wzrostu stawek podatku od nieruchomości, a także poszerzania bazy podatkowej oraz utrzymania na wysokim poziomie ściągłości należności podatkowych.

Na 2017 rok proponuje się następujący sposób ustalenia stawek podatków i opłat:

5.1.1.1. Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych Rada Miasta określa wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że stawki te nie mogą przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Górne granice stawek kwotowych obowiązujące w danym roku podatkowym ulegają corocznie zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2016 roku w stosunku do I półrocza 2015 roku wyniósł 99,1%.

Mając na uwadze fakt, że w 2016 roku nie były podnoszone stawki podatkowe obowiązujące w mieście Lublin proponuje się w 2017 roku przyjęcie stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Zmiana ta spowoduje wzrost stawek podatkowych w następujących przedmiotach opodatkowania:

- dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków o 0,02 zł od 1 m² powierzchni (co stanowi wzrost o 2,30% w porównaniu do stawki obowiązującej w 2016 roku),
- dla gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego o 0,01 zł od 1 m² powierzchni (co stanowi wzrost o 2,17% w porównaniu do stawki obowiązującej w 2016 roku),

- dla budynków mieszkalnych o 0,02 zł od 1 m² powierzchni (co stanowi wzrost o 2,74% w porównaniu do stawki obowiązującej w 2016 roku),
- dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz dla budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej o 0,46 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (co stanowi wzrost o 2,07% w porównaniu do stawki obowiązującej w 2016 roku),
- dla budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym o 0,19 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (co stanowi wzrost o 1,83% w porównaniu do stawki obowiązującej w 2016 roku).

Dla trzech kategorii przedmiotów opodatkowania stawki podatkowe ulegną zmniejszeniu, tj. dla gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych o 0,04 zł od 1 m² powierzchni (co stanowi spadek o 0,87% w porównaniu do stawki obowiązującej w 2016 roku), dla gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji (...) o 0,02 zł od 1 m² powierzchni (co stanowi spadek o 0,67% w porównaniu do stawki obowiązującej w 2016 roku) i dla budynków związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń o 0,04 zł od 1 m² powierzchni (co stanowi spadek o 0,86% w porównaniu do stawki obowiązującej w 2016 roku). W pozostałych kategoriach przedmiotów opodatkowania stawki podatkowe pozostaną na poziomie z 2016 roku, tj. dla budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego (stawka 7,62 zł od 1 m² powierzchni) i dla budowli (2% wartości).

W zakresie zwolnień od podatku od nieruchomości proponuje się utrzymanie dotychczas obowiązujących zwolnień określonych w:

1. uchwale nr 301/XI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości. Zgodnie z tą uchwałą od podatku zwalnia się nieruchomości zajęte na żłobki, grunty oznaczone w ewidencji gruntów i budynków symbolem Bz wykorzystywane na cele wypoczynku, rekreacji i sportu, ogólnodostępne, nieodpłatnie udostępniane mieszkańcom (za wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej) oraz grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi zbiorników sztucznych;
2. uchwale nr 1001/XXXIX/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis. Zwolnienie przysługuje przez okres jednego roku, w przypadku łącznego spełnienia następujących warunków:
  - na remont lub prace konserwatorskie lub restauratorskie w tych budynkach wydatkowano w roku podatkowym kwotę nie mniejszą niż dwukrotność należnego na dany rok podatku od nieruchomości;
  - budynki lub ich części są utrzymywane i konserwowane zgodnie z przepisami o ochronie zabytków;

- na wykonanie remontu lub przeprowadzenie prac konserwatorskich lub prac restauratorskich wydana została decyzja o pozwoleniu na budowę przez właściwy organ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
  - na wykonanie prac uzyskano pozwolenie właściwego konserwatora zabytków.
3. uchwale nr 1002/XXXIX/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków lub ich części w ramach pomocy de minimis w związku z utworzeniem nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją. Zwolnienie przysługuje na warunkach określonych w uchwale na okres 24 lub 36 miesięcy w zależności od liczby utworzonych miejsc pracy przez przedsiębiorcę.
  4. uchwale nr 101/V/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości stadionów sportowych oraz boisk treningowych przy stadionach w ramach pomocy operacyjnej na infrastrukturę sportową. Zwolnienie przysługuje na warunkach określonych w uchwale przez okres 5 lat.
  5. uchwale nr 108/V/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec w Lublinie. Zwolnienie dotyczy gruntów, nowo wybudowanych budynków lub ich części, nowo wybudowanych budowli lub ich części, budynków lub ich części oraz budowli lub ich części nabytych przez inwestora niezwiązanego ze sprzedawcą, od przedsiębiorstwa, które zostało zamknięte lub zostałoby zamknięte, gdyby zakup nie nastąpił. Zwolnienie przysługuje na okres 4 lat.

5.1.1.2. Podatek rolny

Proponuje się przyjęcie za podstawę wymiaru podatku rolnego w 2017 roku średniej ceny skupu żyta za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy. Średnia cena skupu żyta zostanie ustalona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i ogłoszona w terminie do dnia 20 października 2016 roku. Mając na uwadze tendencje spadkowe cen skupu żyta w ostatnim okresie zakłada się, że średnia cena skupu żyta będzie niższa o ok. 10% ceny stanowiącej podstawę naliczania podatku rolnego w 2016 roku.

5.1.1.3. Podatek leśny

Proponuje się przyjęcie za podstawę wymiaru podatku leśnego na 2017 rok średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2016 roku. Powyższa cena sprzedaży drewna zostanie ustalona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i ogłoszona w terminie do dnia 20 października 2016 roku. W chwili obecnej zakłada się, że ww. cena nie ulegnie znacząco zmianie w stosunku do średniej ceny z analogicznego okresu roku poprzedniego.

5.1.1.4. Podatek od środków transportowych

Zgodnie z przepisami ustawy o podatkach i opłatach lokalnych Rada Miasta określa wysokość stawek podatku od środków transportowych, z tym że stawki te nie mogą

przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów oraz nie mogą być niższe niż minimalne stawki podatkowe ustalane dla niektórych przedmiotów opodatkowania. Jeżeli górna granica stawki podatku jest niższa od stawki minimalnej, wówczas rada gminy jest zobowiązana do przyjęcia stawki minimalnej.

Górne granice stawek kwotowych ulegają corocznie zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 11 lipca 2016 roku wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2016 roku w stosunku do I półrocza 2015 r. wyniósł 99,1%.

Minimalne stawki podatkowe ulegają przeliczeniu na następny rok podatkowy zgodnie z procentowym wskaźnikiem kursu euro na pierwszy dzień roboczy października danego roku w stosunku do kursu euro w roku poprzedzającym dany rok podatkowy. Jeżeli ww. wskaźnik jest niższy niż 5%, stawki minimalne nie ulegają zmianie w następnym roku podatkowym. Mając na uwadze wahania kursu w 2016 roku założono, że wskaźnik kursu euro będzie niższy niż 5% i minimalne stawki podatkowe na 2017 rok pozostaną bez zmian.

Na 2017 rok proponuje się pozostawienie stawek podatkowych obowiązujących na terenie miasta Lublin w 2016 roku, określonych w uchwale nr 302/XI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r., w tym utrzymanie dotychczasowych preferencyjnych stawek dla:

1. samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 ton i poniżej 12 ton, ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 ton i poniżej 12 ton, autobusów - spełniających normę dopuszczalności emisji spalin co najmniej EURO4,
2. samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton, ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton, przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton - posiadających zawieszenie pneumatyczne lub zawieszenie uznane za równoważne,
3. autobusów posiadających instalację gazową lub zasilanych energią elektryczną.

5.1.1.5. Opłata targowa

Zgodnie z przepisami ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy może wprowadzić opłatę targową określając jednocześnie zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokości, z tym że stawka opłat nie może przekroczyć górnej granicy stawki kwotowej ogłoszonej przez Ministra Finansów. W 2017 roku górna stawka opłaty targowej będzie wynosiła 751,65 zł dziennie. Opłata targowa jest opłatą fakultatywną, co oznacza, że rada gminy może ale nie musi jej ustalić.

Proponuje się nie wprowadzać opłaty targowej na terenie miasta Lublin, podobnie jak w 2016 roku.

5.1.1.6. Opłata od posiadania psów

Zgodnie z przepisami ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy może wprowadzić opłatę od posiadania psów określając jednocześnie zasady jej poboru oraz terminy płatności i wysokość, z tym że stawka opłaty nie może przekroczyć górnej granicy stawki kwotowej ogłoszonej przez Ministra Finansów. W 2017 roku górna stawka opłaty od posiadania psów będzie wynosiła 118,97 zł rocznie. Opłata od posiadania psów jest opłatą fakultatywną, co oznacza, że rada gminy może ale nie musi jej ustalić.

W 2017 roku proponuje się nie wprowadzać na terenie Miasta Lublin opłaty od posiadania psów (podobnie jak w latach poprzednich).

5.1.1.7. Opłata reklamowa

Ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu wprowadzono do ustawy o podatkach i opłatach lokalnych fakultatywną opłatę reklamową. Rada Miasta może wprowadzić opłatę od umieszczonych tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, określając jednocześnie zasady ustalania i poboru, terminy płatności oraz stawki części stałej i części zmiennej. Opłatę reklamową można wprowadzić wówczas, gdy zostały przyjęte przez radę gminy zasady i warunki sytuowania tablic reklamowych i urządzeń reklamowych. Proponuje się wprowadzenie opłaty reklamowej na terenie miasta Lublin po uprzednim podjęciu przez Radę Miasta stosownej uchwały warunkującej usytuowanie tablic i urządzeń reklamowych.

5.1.2. POLITYKA CENOWA

W polityce cenowej miasta na 2017 rok proponuje się przyjąć następujące założenia w zakresie cen na usługi komunalne:

5.1.2.1. Opłaty za usługi przewozowe osób środkami lokalnego transportu zbiorowego

Proponuje się pozostawienie cen biletów komunikacji miejskiej na niezmiennym poziomie. Zakłada się wzrost dochodów z tytułu sprzedaży biletów związany z dalszym uatrakcyjnianiem komunikacji miejskiej w wyniku:

- podnoszenia jakości w zakresie standardów przewozu pasażerów poprzez większy udział w przewozach nowoczesnego taboru autobusowego i trolejbusowego oraz zwiększenia udziału pojazdów przegubowych na liniach o dużym nasileniu ruchu,
- zwiększenia podaży usług komunikacyjnych (m.in. objęcie komunikacją zbiorową nowych i rozbudowujących się osiedli), optymalizacji układu linii komunikacyjnych oraz częstotliwości kursowania poszczególnych linii,
- stopniowe zwiększanie ilości bus-pasów w związku z nowymi inwestycjami.

5.1.2.2. Opłata za gospodarowanie odpadami

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiąca dochód gminy uiszczana jest przez właścicieli zamieszkałych nieruchomości na terenie miasta na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.). Usługę odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości zapewnia Gmina. Za odbiór odpadów mieszkańcy Lublina uiszczają opłatę do budżetu miasta, której wysokość ustaliła Rada Miasta Lublin uchwałą nr 704/XXVIII/2013

z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty. Z wnoszonych opłat Miasto pokrywa wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, utrzymania punktów zbiórki selektywnej, obsługi administracji systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. W 2017 roku nie zakłada się podnoszenia przyjętych stawek. Należy jednak mieć na uwadze, że wpływy z opłaty powinny pokrywać wszystkie koszty ponoszone w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

5.1.2.3. Opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego

W 2017 roku opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego będą pobierane w wysokości określonej przez Radę Miasta Lublin w uchwale nr 1121/XLII/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych oraz innych publicznych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Miasto Lublin tj. 1 zł za godzinę wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym wymiar 5 godzin dziennie. Ww. uchwałą zostały również określone ulgi w odpłatności.

5.1.2.4. Opłaty za pobyt w żłobkach

Wysokość opłat za czesne w żłobkach określona została przez Radę Miasta w uchwale nr 106/IX/2011 z dnia 21 kwietnia 2011 r. w sprawie ustalenia opłaty za pobyt dzieci w żłobkach prowadzonych przez Gminę Lublin, maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie oraz warunków zwolnienia od ponoszenia tych opłat. Opłata za pobyt obejmuje należność za częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka i wynosi miesięcznie 10% obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę. Zgodnie z propozycją Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2016 roku minimalne wynagrodzenie za pracę od 1 stycznia 2017 roku będzie wynosić 2.000 zł, wobec czego opłata za pobyt w żłobkach wyniesie 200 zł. Opłata dodatkowa za godziny opieki wykraczające poza 10 godzin dziennego pobytu dziecka w żłobku wynosi 2,5% obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdą dodatkową godzinę opieki, tj. 50 zł przy przyjętym wyżej wynagrodzeniu minimalnym.

5.1.2.5. Opłaty za pobyt w bursach

Proponuje się utrzymanie opłat określonych w uchwale nr 321/XI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za zakwaterowanie w bursach prowadzonych przez Miasto Lublin oraz terminu i sposobu jej wnoszenia. Ww. uchwałą określa opłatę miesięczną w wysokości 70 zł za zakwaterowanie we wszystkich bursach prowadzonych przez Miasto.

5.1.2.6. Opłaty za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych

Opłaty pobierane będą na podstawie uchwały Rady Miasta Lublin nr 850/XXXIII/2013 z dnia 5 września 2013 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych realizujących zadania własne

Gminy Lublin – miasta na prawach powiatu zmienionej uchwałą nr 1053/XL/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 10 kwietnia 2014 r.

5.1.2.7. Opłaty za korzystanie z cmentarzy i urzędzeń cmentarnych

Opłaty pobierane są zgodnie z uchwałą nr 48/III/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wysokości opłat obowiązujących na cmentarzach komunalnych w Lublinie. W 2017 roku nie planuje się podniesienia stawek opłat obowiązujących na cmentarzach komunalnych.

5.1.2.8. Opłaty za korzystanie z szaletów miejskich

Opłaty pobierane są zgodnie z uchwałą nr 268/X/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za korzystanie z szaletów miejskich położonych na terenie gminy Lublin. W 2017 roku nie planuje się podniesienia stawek opłat za korzystanie z szaletów miejskich.

5.1.2.9. Opłaty pobierane na podstawie ustawy o drogach publicznych i ustawy Prawo o ruchu drogowym

W 2017 roku nie planuje się wzrostu stawek opłat za:

1. parkowanie pojazdów w strefie płatnego parkowania

Opłaty za postój samochodów w strefie płatnego parkowania oraz opłaty dodatkowe za nieuiszczenie opłaty za parkowanie pobierane są na podstawie uchwały nr 330/XI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania na drogach publicznych na terenie miasta Lublin oraz wysokości opłat za postój i sposobu ich pobierania.

Proponuje się utrzymanie opłat w podstrefie A i B w wysokościach obowiązujących od 1 lipca 2016 roku.

2. zajęcie pasa drogowego

Opłaty za zajęcie pasa drogowego będą pobierane na podstawie uchwały nr 393/XIX/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych, których zarządcą jest Prezydent Miasta Lublin na terenie Miasta Lublin.

3. dzierżawę gruntów w pasach drogowych dróg publicznych

Opłaty za dzierżawę gruntów w pasach drogowych będą pobierane na podstawie zarządzenia nr 76/5/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 21 maja 2013 roku w sprawie ustalenia wysokości minimalnych stawek czynszu za dzierżawę gruntów w pasach drogowych dróg publicznych na obszarze miasta Lublin, których zarządcą jest Prezydent Miasta Lublin, na cele związane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, a także na cele związane z potrzebami obsługi użytkowników ruchu.

4. usuwanie pojazdów z pasa drogowego

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym Rada Miasta ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat za usuwanie pojazdów z pasa drogowego, z tym że wysokość opłat, nie może być wyższa niż maksymalne stawki określone na każdy rok

kalendarzowy przez Ministra Finansów. W projekcie uchwały, który zostanie skierowany na sesję Rady Miasta Lublin zaproponowane zostanie utrzymanie wysokości opłat pobieranych na podstawie uchwały nr 269/X/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za usuwanie pojazdów z dróg i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych oraz wysokości kosztów w przypadku odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu w 2016 roku.

5.1.2.10. Czynsze za lokale mieszkalne

Proponuje się realizację polityki mieszkaniowej Miasta określonej w uchwale nr 906/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013 roku w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Lublin na lata 2014 – 2018, której celem jest dążenie do zrównania średniej stawki czynszu ze średnią stawką kosztu utrzymania zasobu mieszkaniowego.

Ostatnia podwyżka czynszów, w wyniku której stawka bazowa wzrosła do 6,35 zł/m², była wprowadzona od 1 maja 2016 roku. Według stanu na 30.06.2016 r. średnia stawka czynszu wyniosła 5,48 zł/m², zaś koszt jednostkowy utrzymania lokalu mieszkalnego 7,66 zł/m². Zatem średnia stawka czynszu pokrywa ok. 71% kosztów utrzymania. W 2017 roku proponuje się utrzymanie obowiązującej stawki czynszu.

W celu umożliwienia użytkownikom lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lublin spłatę zadłużenia w 2017 roku zostanie zaproponowany Program restrukturyzacji zadłużenia.

5.1.3 UDZIAŁY W PODATKACH DOCHODOWYCH

Na wielkość dochodów bieżących miasta Lublin, znaczący wpływ mają dochody z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, które stanowią około 27% tych dochodów. Należą one do grupy dochodów pozostających w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju (dla której podstawowym czynnikiem ryzyka jest sytuacja gospodarcza UE, głównego partnera handlowego Polski, jak również ryzyka wynikające z wyjścia Wielkiej Brytanii z UE oraz potencjalne zaostrzenie się konfliktu za naszą wschodnią granicą) i są dochodami najbardziej wrażliwymi na zmiany w koniunkturze gospodarczej, dlatego ich planowanie jest trudne.

W przyjętym wstępnie przez rząd projekcie ustawy budżetowej na 2017 rok określono wzrost gospodarczy w ujęciu realnym na poziomie 3,6%, w porównaniu do przewidywanego 3,4% wzrostu PKB w 2016 r. Na 2017 rok założono również wzrost podatku dochodowego od osób fizycznych o blisko 5% w porównaniu do przewidywanego wykonania 2016 roku, zaś wzrost podatku dochodowego od osób prawnych oszacowano na poziomie 9% w porównaniu do przewidywanego wykonania 2016 roku. Zgodnie z zapisami zawartymi w projekcie budżetu państwa na 2017 rok nie planuje się wprowadzania zasadniczych zmian podatku dochodowego od osób fizycznych.

Jednocześnie według projektu ustawy budżetowej udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2017 roku wzrośnie o 0,10 punktu procentowego i wyniesie 37,89%, wskaźnik w części powiatowej jest stały i wynosi 10,25%.

5.1.4 SUBWENCJE I DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA

Kolejnym źródłem dochodów budżetu miasta, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, są subwencje i dotacje celowe przekazywane z budżetu państwa. Największy udział w tych dochodach stanowi subwencja oświatowa. Zgodnie z zapisami projektu budżetu państwa subwencja oświatowa, co do zasady, pozostaje na poziomie roku 2016, co jest wynikiem z jednej strony zmniejszenia zakresu zadań subwencionowanych w związku z podwyższeniem wieku szkolnego (od 7 lat), zaś z drugiej ujęcia skutków podwyżek wynagrodzeń nauczycieli i przeprowadzenia zmian organizacyjnych w szkołach i placówkach.

Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje na dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także dotacje na realizację zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej. Największy udział stanowią dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. Najwyższe kwoty dotacji przeznaczane są na zadania z zakresu wsparcia rodziny i pomocy społecznej.

Kwota subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa na 2017 rok dla miasta Lublin zostanie zaplanowana zgodnie z informacjami przekazywanymi przez Ministerstwo Finansów, Lubelski Urząd Wojewódzki i Krajowe Biuro Wyborcze.

5.1.5 DOCHODY MAJĄTKOWE

Główne pozycje dochodów majątkowych stanowić będą pozyskane na inwestycje środki europejskie oraz inne bezzwrotne, m.in. dotacje z budżetu państwa, a także dochody ze sprzedaży majątku.

Potencjalne wpływy środków bezzwrotnych, europejskich w ramach perspektywy finansowej 2014 – 2020 i z innych źródeł na zadania inwestycyjne w 2017 roku oszacowane zostaną głównie na podstawie złożonych i planowanych do złożenia wniosków o dofinansowanie realizacji projektów. Źródłem ryzyka dla budżetu miasta może być nieuzyskanie dofinansowania z UE lub jego uzyskanie w kwotach i terminach innych niż planowane w wieloletniej prognozie finansowej.

Przyszły rok będzie nie tylko okresem przygotowania, ale także czasem rozpoczęcia i kontynuacji realizacji rzeczowej wielu dużych zadań inwestycyjnych planowanych do dofinansowania w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020. W 2017 roku przewiduje się wpływ środków europejskich związany z realizacją m.in. przebudowy skrzyżowania al. Solidarności, al. Gen. Sikorskiego i ul. Gen. Ducha, budowy nowego przebiegu DW 809 w Lublinie na odcinku od skrzyżowania ul. Bohaterów Monte Cassino z ul. Wojciechowską do węzła Sławin, rozbudową sieci komunikacji zbiorowej dla potrzeb Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego dla LOF – budowa ul. Muzycznej wraz z buspasami i trakcją trolejbusową oraz rewitalizacją Placu Litewskiego.

Ponadto dochody majątkowe budżetu miasta będą pochodziły ze sprzedaży działek, mieszkań komunalnych i składników majątkowych, które zostaną wystawione do sprzedaży po raz pierwszy lub nie zostaną sprzedane w roku 2016.

6. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PLANOWANIA WYDATKÓW MIASTA W 2017 ROKU

Wydatki budżetu miasta na 2017 r. prognozowane są w warunkach ograniczonych możliwości finansowych przy założeniu zapewnienia finansowania wydatków „sztywnych” oraz zobowiązań wynikających z umów długoterminowych. Planowane do realizacji w 2017 roku wydatki budżetu miasta mają służyć przede wszystkim finansowaniu wydatków majątkowych przyczyniających się do rozwoju miasta oraz obligatoryjnych zadań bieżących, których celem jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Przy planowaniu wydatków należy wziąć pod uwagę, że ustawa o finansach publicznych nakłada obowiązek uchwalania budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są nie większe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki stanowiące nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu. W związku z tym konieczna jest optymalizacja i dalsza racjonalizacja wydatków bieżących, która pozwoli z jednej strony na zabezpieczenie środków finansowych przeznaczonych na rozwój, a jednocześnie jest warunkiem koniecznym do wypełnienia wymagań ustawowych i utrzymania stabilności finansowej miasta w 2017 roku.

Rok 2017 to „święto Lublina”, gdyż obchodzone będzie 700-lecie nadania Lublinowi prawa miejskiego magdeburgskiego. Głównymi obszarami programu obchodów będą wydarzenia kulturalne, działania społeczne, sportowe i rekreacyjne, oświatowe i naukowe, wspierane przez działania na rzecz promocji, turystyki i rozwoju infrastruktury. Stąd też rok 2017 będzie podsumowaniem kluczowych elementów niezwykłego dziedzictwa Lublina i otworzeniem nowej perspektywy rozwoju miasta. W myśl Nowej Lokacji Lublin 2017 to miasto ambitne, otwarte na świat, obywatelskie, przedsiębiorcze, akademickie i kreatywne, zarządzane partycypacyjnie, tętniące życiem artystycznym.

6.1. WYDATKI BIEŻĄCE

W związku z tym, iż poziom planowanych wydatków bieżących jest uzależniony od wysokości dochodów bieżących możliwych do uzyskania przez miasto, priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących będzie zapewnienie środków na wydatki obligatoryjne, tj. na funkcjonowanie jednostek i urządzeń miejskiej infrastruktury technicznej i społecznej, zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców w związku z realizacją zadań miasta jako gminy i powiatu, a także na pokrycie kosztów obsługi długu i wpłatę do budżetu państwa.

Ograniczone możliwości finansowe budżetu wymagają zwiększania efektywności gospodarowania środkami publicznymi w każdej dziedzinie, a w szczególności w obszarach, które generują najwyższe koszty bieżące. Szczególny nacisk przy wydatkowaniu środków publicznych w sposób celowy i oszczędny należy położyć na zachowanie zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Konieczne będzie również przestrzeganie zasady ścisłego powiązania wzrostu wydatków bieżących z dynamiką dochodów bieżących, co oznacza, iż w przypadku zanotowania w trakcie roku budżetowego większej dynamiki ponoszonych wydatków bieżących niż dochodów bieżących nastąpi ograniczenie wydatków bieżących.

W 2017 r. będą kontynuowane działania oszczędnościowe i racjonalizujące wydatki bieżące z wykorzystaniem efektu skali poprzez zbiorowe zakupy usług na potrzeby Urzędu Miasta Lublin i jednostek organizacyjnych miasta. Kontynuowane będą wdrożone

w poprzednich latach rozwiązania takie jak: wspólne ubezpieczenie mienia Lublina, wspólny zakup świadczenia usług telekomunikacyjnych, jak też wspólny zakup energii elektrycznej.

Jednocześnie zakłada się dalsze starania o pozyskiwanie dofinansowania w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020 na tzw. projekty „miękkie” głównie z zakresu poprawy jakości kształcenia i wyrównywania szans edukacyjnych oraz poprawy jakości świadczenia usług publicznych.

W ramach wydatków bieżących przewidywanych na rok 2017 proponuje się przyjęcie poniższych założeń odnośnie głównych obszarów działalności miasta:

6.1.1. Oświata i edukacja

Pomimo ograniczonych możliwości budżetowych miasta zakłada się pełną realizację podstawowych zadań wynikających z polityki oświatowej, w szczególności: zapewnienie powszechnej dostępności szkół, utrzymywanie odpowiednich warunków działania szkół i placówek oświatowych, otoczenie opieką i promowanie uczniów szczególnie uzdolnionych oraz pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Zgodnie z zapisami projektu ustawy budżetowej w 2017 roku nastąpi wzrost średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu związany z podniesieniem kwoty bazowej o prognozowany wskaźnik inflacji tj. 1,3%, na który środki przewidziano w części oświatowej subwencji ogólnej. Jednocześnie, w związku z niewystarczającą kwotą subwencji przekazywaną z budżetu państwa, kontynuowane będą działania mające na celu optymalizację kosztów ponoszonych w szkołach i placówkach oświatowych.

Należy również wziąć pod uwagę zapowiedzi Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczące reformy systemu oświaty od 1 września 2017 roku, która obejmie m.in. zmianę ustroju szkolnego, reformę programową oraz zmiany ramowych planów nauczania. Podanie do publicznej wiadomości szczegółowego zakresu zmian i propozycji rozwiązań zapowiedziane jest przez MEN na wrzesień br., zaś ich przyjęcie – do końca grudnia br. W związku z tym na obecnym etapie nie można dokładnie określić skutków finansowych planowanych zmian dla jednostki samorządu terytorialnego. Niemniej jednak trzeba mieć na uwadze, że realizacja powyższych zapowiedzi może wymagać poniesienia dodatkowych wydatków z budżetu miasta.

6.1.2. Polityka społeczna i ochrona zdrowia

Działania w ramach pomocy i polityki społecznej koncentrują się głównie na wypełnieniu szeregu obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego ustawą o pomocy społecznej oraz o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do zadań miasta w tym zakresie należy w szczególności: prowadzenie placówek pomocy społecznej, opieka nad dzieckiem i rodziną, przyznawanie i wypłacanie świadczeń, ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego i zawodowego, podejmowanie działań na rzecz osób starszych lub/i niepełnosprawnych, udzielanie schronienia i zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, łagodzenie skutków bezrobocia i ułatwianie powrotu na rynek pracy, prowadzenie żłobków. Udział wydatków na pomoc i politykę społeczną stanowi znaczącą pozycję w wydatkach bieżących miasta. Mimo, iż poszukiwanie oszczędności w tej sferze jest zadaniem bardzo trudnym, zakłada się kontynuowanie działań zmierzających do efektywnego gospodarowania środkami.

W zakresie ochrony zdrowia z budżetu miasta finansowane będą głównie zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, a także programy zdrowotne i zakup świadczeń zdrowotnych, w tym kontynuowanie programu szczepień. Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za zezwolenia i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

6.1.3. Transport i gospodarka komunalna

Zadania o charakterze użyteczności publicznej w ramach tego obszaru działalności miasta dotyczą głównie:

- lokalnego transportu zbiorowego, w tym zapewnienia usług przewozowych i standardów bezpieczeństwa przewozów pasażerskich oraz zarządzania ruchem w celu zapewnienia uprzywilejowanej pozycji komunikacji miejskiej,
- utrzymania nawierzchni dróg, chodników i drogowych obiektów inżynierskich,
- utrzymania, remontów oraz zakupu energii do oświetlenia ulic, placów i dróg,
- oczyszczania miasta i utrzymania zieleni w mieście,
- gospodarki odpadami w mieście.

6.1.4. Gospodarka mieszkaniowa

W roku 2017 kontynuowana będzie realizacja celów zawartych w Wieloletnim Programie Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Lublin na lata 2014-2018. Kontynuowane będą działania dotyczące poprawy stanu technicznego mieszkaniowego zasobu miasta poprzez remonty zasobu oraz zwiększenia możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób zakwalifikowanych do udzielenia pomocy mieszkaniowej.

6.1.5. Kultura, kultura fizyczna i turystyka

Działania podejmowane w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wpisują się w przyjętą uchwałą nr 895/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013 r. Strategię Rozwoju Kultury Lublina na lata 2013-2020 i koncentrować się będą przede wszystkim na wydarzeniach kulturalnych w ramach obchodów 700-lecia aktu lokacyjnego Lublina. Dotowanych będzie 11 samorządowych instytucji kultury, a także podejmowane będą działania mające na celu upowszechnianie działalności kulturalnej w mieście, w tym w poszczególnych dzielnicach miasta.

W ramach zadań z zakresu kultury fizycznej oraz turystyki wspierane są działania mające na celu dbałość o prawidłowy rozwój psychofizyczny poprzez wychowanie fizyczne i rekreację oraz propagujące turystykę i krajoznawstwo. Zakłada się kontynuowanie upowszechniania kultury fizycznej wśród mieszkańców miasta oraz wspieranie sportu, w tym zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe poprzez stypendia sportowe. Działania w tym obszarze są ważnym elementem promocji miasta. Bardzo istotnym instrumentem w realizacji zadań z zakresu kultury fizycznej i turystyki jest zapewnienie i utrzymanie właściwej bazy sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.

6.1.6. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Jednym z celów miasta jest podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Dlatego zakłada się zapewnienie środków na

prawidłowe funkcjonowanie jednostek zajmujących się zadaniami z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej tj. Straży Miejskiej, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, ochotniczych straży pożarnych, Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Centrum Monitoringu Wizyjnego. Kontynuowana będzie współpraca z Policją, m.in. poprzez dofinansowanie patroli ponadnormatywnych, realizację programu „Bezpieczny Lublin” mającego na celu promowanie bezpiecznych zachowań oraz prawidłowych wzorców postępowania, programu „Przyjazne patrole” mającego na celu reagowanie w razie zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i monitorowanie sytuacji w rodzinach, gdzie zdarza się przemoc, jak również podniesienie świadomości mieszkańców na temat występujących zagrożeń.

6.2. WYDATKI MAJĄTKOWE

W roku 2017 oraz w latach następnych w pierwszej kolejności będą zabezpieczane środki finansowe na realizację przedsięwzięć kontynuowanych (m.in. z zakresu transportu i komunikacji, budowy i modernizacji obiektów oświatowych, budowy obiektów sportowych, wspierania budownictwa komunalnego, rewitalizacji miejskiej) oraz na inwestycje, dla których już wykonano prace przygotowawcze. Wprowadzanie do planów inwestycyjnych nowych przedsięwzięć będzie warunkowane potrzebami rozwojowymi i możliwościami budżetowymi Miasta i dotyczyć będzie tytułów najbardziej uzasadnionych, w tym projektów, na które możliwe jest uzyskanie dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej, w ramach perspektywy 2014-2020 lub z budżetu państwa.

Po raz kolejny będą realizowane projekty inwestycyjne wybrane przez mieszkańców w procedurze budżetu obywatelskiego oraz projekty w ramach inicjatywy lokalnej.

Zakładane nakłady inwestycyjne na lata 2017-2022 wynikające z planowanego do realizacji programu inwestycyjnego opiewają na łączną kwotę 2,8 mld zł, z tego ze środków europejskich przewiduje się pozyskać kwotę około 1,9 mld zł.

W 2017 roku realizowane będą zadania inwestycyjne:

- dofinansowane z budżetu państwa, takie jak: przebudowa i rozbudowa stadionu lekkoatletycznego wraz z zapleczem przy al. J. Piłsudskiego 22, budowa hali sportowej przy Gimnazjum nr 10 oraz termomodernizacja budynków szkół (SP 7, SP 25, ZS Energetycznych), Bursy Szkolnej nr 1 i budynku Urzędu Miasta Lublin przy ul. Wieniawskiej.
- dofinansowane z Funduszu Dopłat realizowane przez Zarząd Nieruchomości Komunalnych polegające na budowie trzech budynków mieszkalnych na osiedlu Felin, w których powstaną 120 lokale mieszkalne,
- realizowane ze środków własnych miasta, m.in.:
  - budowa przedłużenia ul. Garbarskiej wraz z przebudową skrzyżowania ul. Droga Męczenników Majdanka z ul. Wrońską i z ul. Startową,
  - przebudowa ul. Kalinowszczyzna,
  - rozbudowa i modernizacja Miejskiej Szerokopasmowej Sieci Szkieletowej,
  - poprawa warunków korzystania z infrastruktury na terenie cmentarza komunalnego przy ul. Droga Męczenników Majdanka,
  - budowa szkoły przy ul. Berylowej,

- planowane do dofinansowania w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020, m.in.:
  - Przebudowa skrzyżowania w ciągu dróg krajowych 12, 17, 19 (al. Solidarności i al. Sikorskiego) i drogi wojewódzkiej nr 809 (ul. Poligonowa i ul. Gen. B. Ducha)
Projekt polega na budowie dwupoziomowego węzła drogowego z przeprowadzeniem jezdni głównych al. Solidarności nad istniejącym skrzyżowaniem wraz z przebudową tego skrzyżowania na skrzyżowanie z ruchem okrężnym sterowanym sygnalizacją świetlną, przebudową ul. Północnej polegającą na przesunięciu istniejącego włączenia do ul. Gen. Ducha w kierunku północnym wraz z budową sygnalizacji na nowo powstałym skrzyżowaniu oraz budową kładki dla pieszych nad al. Solidarności.
  - Rozbudowa sieci komunikacji zbiorowej dla potrzeb Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego - budowa ul. Muzycznej wraz z buspasami i trakcją trolejbusową
Projekt polega na budowie i rozbudowie ul. Muzycznej na odcinku od zjazdu na teren Stadionu Miejskiego do skrzyżowania z ul. Nadbystrzycką / ul. Narutowicza wraz z obiektem mostowym nad rzeką Bystrzycą, budową dróg serwisowych, zatok autobusowych, ścieżek rowerowych, chodników oraz infrastrukturą techniczną.
  - Rewitalizacja części Śródmieścia Miasta Lublin
Projekt polega na uporządkowaniu przestrzeni publicznej Placu Litewskiego, wyłączeniu z ruchu kołowego i przekształceniu w reprezentacyjny pasaż pieszy ulicy Krakowskie Przedmieście na odcinku od ul. Kapucyńskiej do ul. Kołłątaja, przebudowie istniejącego deptaka na ul. Krakowskie Przedmieście na odcinku od ul. Kapucyńskiej do ul. Lubartowskiej wraz z Placem Łokietka.
  - Budowa nowego przebiegu DW 809 w Lublinie na odcinku od skrzyżowania ul. Bohaterów Monte Cassino z ul. Wojciechowską do węzła Sławin
Projekt polega na budowie nowego odcinka drogi o dł. ok. 1,3 km od skrzyżowania z ul. Wojciechowską do węzła Sławin, przebudowie skrzyżowania ul. Bohaterów Monte Cassino z ul. Wojciechowską, przebudowie skrzyżowania planowanej ul. Bohaterów Monte Cassino z ul. Nałęczowską wraz z przebudową odcinka ul. Nałęczowskiej, budowie chodników, ścieżek rowerowych i oświetlenia.

Ponadto w wydatkach majątkowych roku 2017 zaplanowane zostaną środki na kontynuowanie prac związanych z przygotowaniem do realizacji inwestycji, m.in. opracowaniem dokumentacji projektowych zadań, na które będą składane wnioski o dotacje ze środków europejskich.

7. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PRZYCHODÓW, ROZCHODÓW I POZIOMU ZADŁUŻENIA MIASTA

W 2017 roku przewiduje się pozyskanie środków z kredytu oraz preferencyjnej pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości około 150 mln zł.

W ramach zakładanych rozchodów ujęte zostaną środki w kwocie 94,6 mln zł na spłatę rat pożyczek i kredytów oraz wykup obligacji przychodowych.

Przewiduje się, iż zadłużenie na koniec 2017 roku ukształtuje się na poziomie ok.1,34 mld zł.

Od 2014 roku do ustalenia limitu zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego zastosowanie mają przepisy art. 243-244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Zgodnie z nimi nie można uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń podzielona przez dochody budżetu ogółem przekroczy średnią arytmetyczną z ostatnich 3 lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące podzielonych przez dochody ogółem.

Zgodnie z art. 243 ust. 3 i 3a ustawy o finansach publicznych powyższych ograniczeń nie stosuje się do:

- spłaty zadłużenia (wraz z odsetkami) zaciąganego w związku z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE oraz poręczeń i gwarancji udzielonych podmiotom realizującym takie projekty, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu projektu i otrzymaniu refundacji tych środków (termin ten nie ma zastosowania do odsetek od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy),
- spłaty zadłużenia (wraz z odsetkami) zaciąganego na wkład krajowy w związku z realizacją projektów współfinansowanych w co najmniej 60% ze środków UE, które wynikają z umowy o dofinansowanie, zawartej po dniu 1 stycznia 2013 roku.

W 2017 roku i latach następnych zakłada się spełnienie ustawowych wskaźników limitujących zadłużenie miasta.

Prezydent Miasta Lublin

(-) Krzysztof Żuk